

Orientacje społeczne - skale

Opis skalowania w badaniu sondażowym „JAK SIĘ W POLSCE ŻYJE MŁODYM?”
zrealizowanym w ramach projektu „*Między przeszłością a przyszłością. Dążenia i perspektywy życiowe
pokolenia III RP – uwarunkowania środowiskowe, kulturalne i edukacyjne*”.

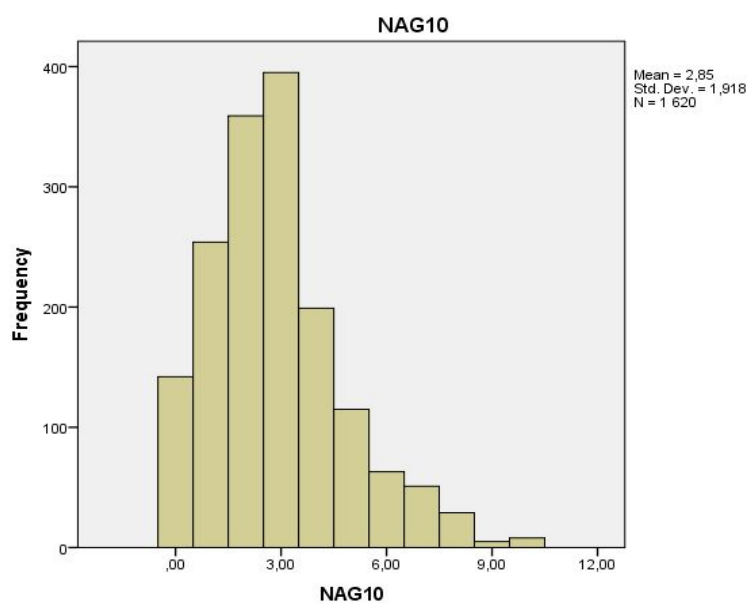
Spis treści

Poglądy – postawy – orientacje	2
Czyny naganne – stopień internalizacji norm współżycia społecznego	2
Liberalizm obyczajowy	2
Postawa wobec aborcji	3
Autorytaryzm	4
Poglądy na ład gospodarczy	5
Zadowolenie z życia	6

Poglądy – postawy – orientacje

Czyny naganne – stopień internalizacji norm współżycia społecznego

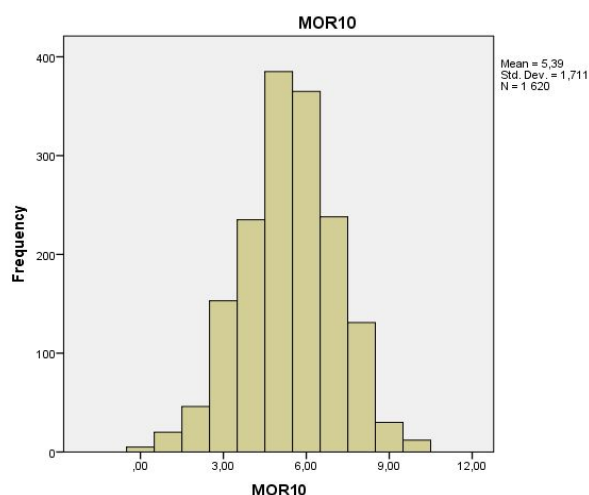
Stopień internalizacji podstawowych norm współżycia społecznego wyznaczono na podstawie reakcji respondentów na prośbę o etyczną ocenę różnych nagannych zachowań (P6). Unormowana [0-10] skala **Nag10** zdaje sprawę jak dalece badany skłonny jest potępić przedstawiane mu do oceny przykłady łamania norm współżycia i ma następując

Wskaźniki współtworzące skalę są skorelowane z nią na poziomie od 0,60 do 0,77.

Liberalizm obyczajowy

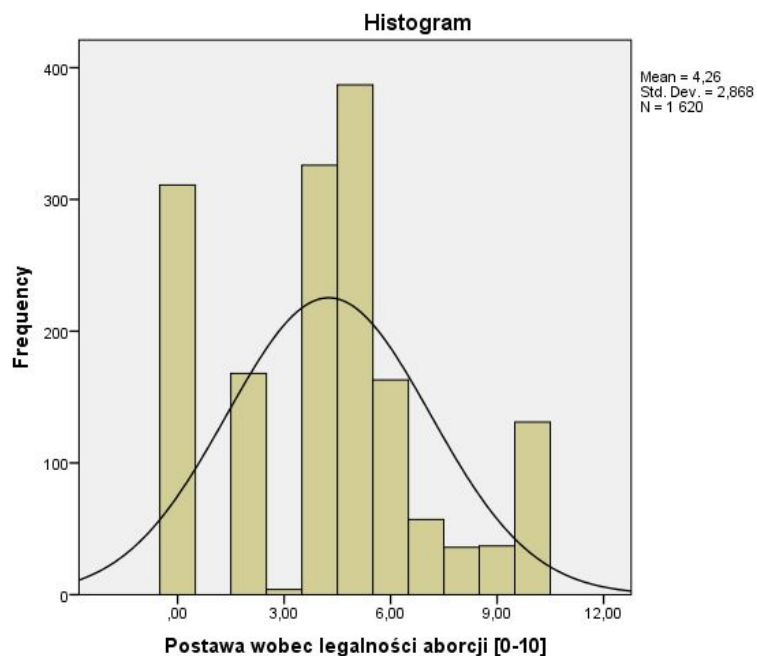
Syntezą reakcji respondentów na prośbę o zajęcie stanowiska w siedmiu „dylematów moralnych” (P4) jest skala **MOR10** (normowana). Jej wartość zdaje sprawę ze skłonności respondenta do akceptowania liberalnych rozwiązań przedstawianych mu „dylematów” a jednocześnie odrzucania rozwiązań konserwatywnych. Skala ta ma następujący rozkład:

Ładunki czynnikowe wskaźników z nienormowaną wersją skali wynoszą od 0,33 do 0,72.

Postawa wobec aborcji

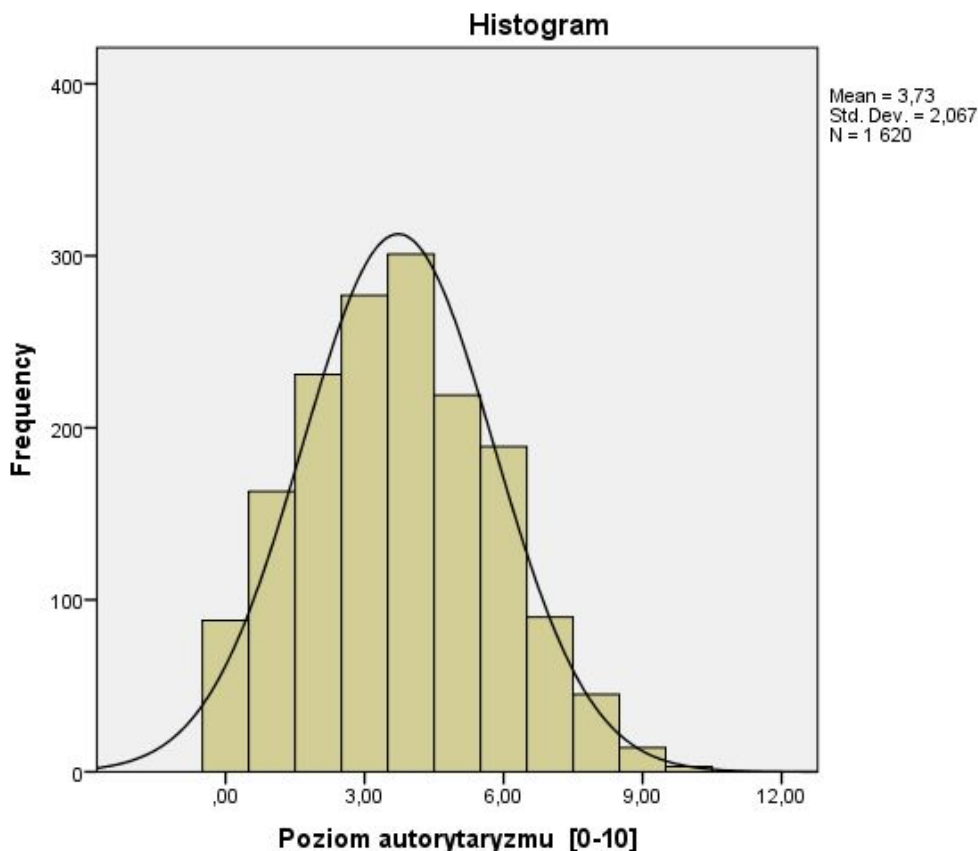
Normatywną składową postawy wobec aborcji diagnozuje blok 7 pytań (P5) o okoliczności, w których przerywanie ciąży powinno być legalne. Skala **ABR10** powstała z czynnikowego skalowania tego bloku wskaźników jest funkcją liczby okoliczności, które respondent traktuje jako „legalne” i stopień asertywności, z jakim to wyraża. Ma ona następujący rozkład:

Ładunki czynnikowe wskaźników ze skalą wahają się od 0,64 do 0,73.

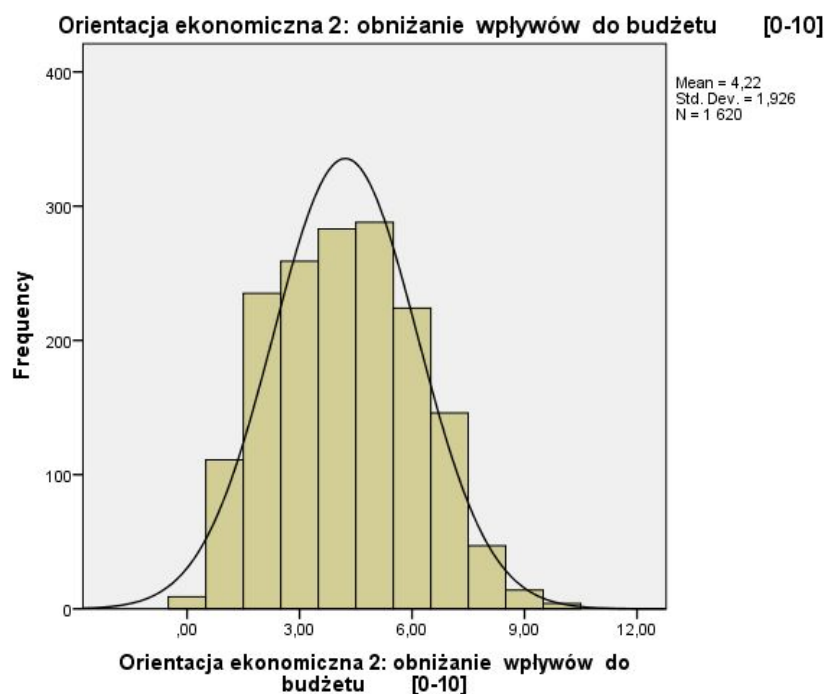
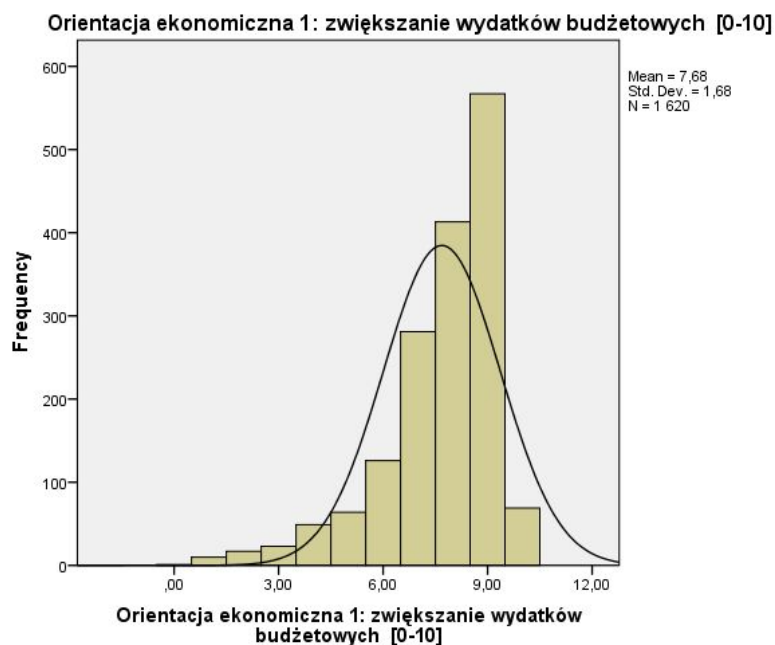
Autorytaryzm

Zestaw 13 wskaźników poziomu autorytaryzmu zastosowany w kwestionariuszu badania (P7) jest klasyczny i sprawdzał się wielokrotnie w polskiej kulturze. Zgodnie oczekiwaniami wyznaczona za ich pomocą skala **AUTOR10** ma rozkład zbliżony kształtem do normalnego a ładunki czynnikowe wskaźników z surową wersją skali mieszczą się w przedziale

Poglądy na ład gospodarczy

Diagnozę postaw wobec ładu gospodarczego przeprowadziliśmy prosząc respondentów o wybór między sprzecznymi rozwiązaniami polityki gospodarczej państwa (P10, P11). Dylematy, przed którym stawialiśmy respondentów domagały się od nich dobrze skryształizowanych poglądów na to, w jaki sposób państwo powinno zwiększać wpływy do budżetu i na co potem zgromadzone środki przeznaczyć. Dla części badanych zadanie okazało się zbyt trudne. Mimo iż skale syntetyzujące priorytety ekonomiczne badanych mają stosunkowo regularny rozkład:

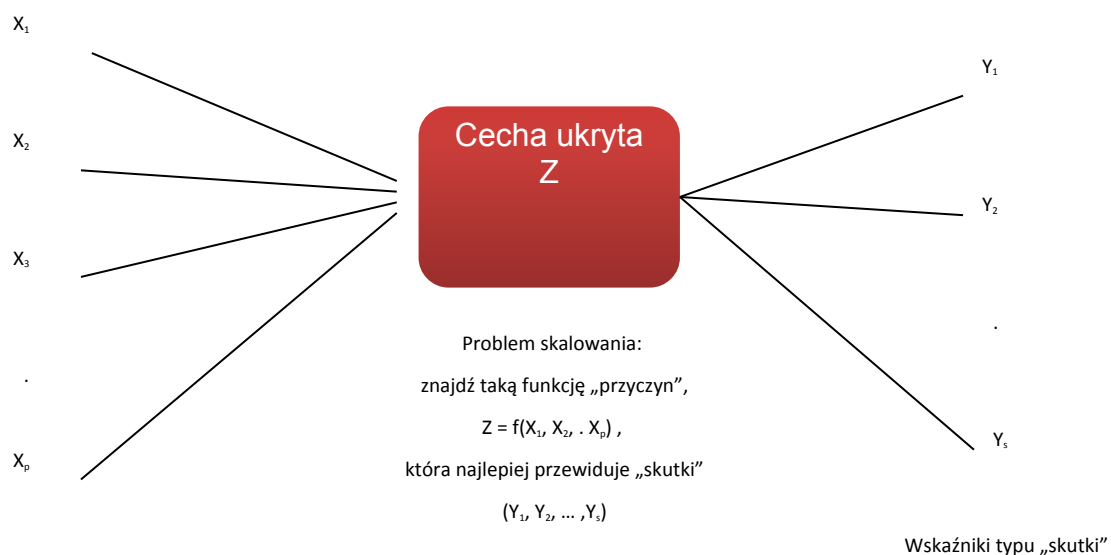

Jednocześnie są one ze sobą prawie liniowo niezależne ($r = -0,082$), co w przypadku dwóch sprzecznych ze sobą orientacji (jak ma to miejsce tu taj) oznacza, że poglądy respondentów do pewnego stopnia są wewnętrznie sprzeczne a część z nich tej sprzeczności w ogóle nie dostrzegła.

Zadowolenie z życia

Skalowanie poziomu zadowolenia z własnego życia wykonamy przy użyciu prostego, choć złożonego modelu strukturalnego, w którym skala zadowolenia, **LS** (a w wersji unormowanej **LS10**) jest zmienną pośredniczącą w procesie syntetyzowania cząstkowych doświadczeń satysfakcji lub jej braku (P2) w jednowymiarową deklarację na temat własnego ogólnego poziomu zadowoleniu z życia (P3). Model skalowania ma w tym wypadku następującą postać:

Wskaźniki typu „przyczyny”

Podobnie jak w wypadku skalowania kapitałów społecznych cecha ukryta ma swoje źródła (przyczyny) oraz manifestacje (skutki). W naszym wypadku do kategorii źródeł zaliczamy odpowiedzi na pytania o zadowolenie respondenta z różnych pojedynczych aspektów jego życia (P2):

a. miejscowości
b. warunków mieszkaniowych
c. wyposażenia mieszkania
d. sytuacji materialnej

e.życia rodzinnego
f. zdrowia
g. ilości wolnego czasu
h. kontaktów towarzyskich
i.zaspokojenia potrzeb kulturalnych
j.poziomu wykształcenia
k.kierunku własnej nauki (wykształcenia)
l.warunków do nauki
m. stosunków koleżeńskich w szkole (uczelni)
n.Zawodu wykonywanego
o. stanowiska zajmowanego w pracy
p. zarobków
q. stosunków koleżeńskich w miejscu pracy

Zaś do kategorii „skutków” odpowiedź na pytanie: „Czy ogólnie rzecz biorąc, **obecnie** jest Pan(i)zadowolony(a) z życia?” udzielaną za pomocy 7-punktowej skali [-3. -2. -1. 0. +1. +2. +3]

Rozwiązanie powyższego problemu za pomocą pakietu plspm ze środowiska R dało skalę **LS** (w wersji normowanej **LS10**) o następującym rozkładzie:

